
HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

FAZSI LASZLO

A jogászkodás csapdájában

Egy kellően körvonalazott vád megalapozottságának nyilvánvalóvá válása maga a bizonyosság, vagyis az ítélet kimondása valamiről. Manapság nemegyszer éri az a vád a bírókat, hogy túl sokat jogászkodnak, amit azonban konkrétumok hiányában sem megerősíteni, sem pedig cáfolni nem lehet, vagyis általánosságuknál fogva nem szolgálhatnak megalapozott értékelés alapjául az öncélú jogászkodás kérdésének megítélését illetően. Az ítélkezés társadalmi elfogadottsága viszont egyetlen bíró számára sem lehet mellékes körülmény, miután minden sajátossága mellett is egyfajta szolgáltatást nyújtunk az állam polgárainak. Ezért meggyőződésem szerint minden olyan esetre fel kell hívni a szakmai közvélemény figyelmét, ami tényszerűen támasztja alá az öncélú jogászkodás vádjának megalapozottságát, pusztán azért, hogy okulhassunk belőle. Ezért vállalkoztam annak a perfolymatnak a feldolgozására, amelynél jobb példát keresve sem lehetne találni az öncélú jogászkodás veszélyességének bemutatására.

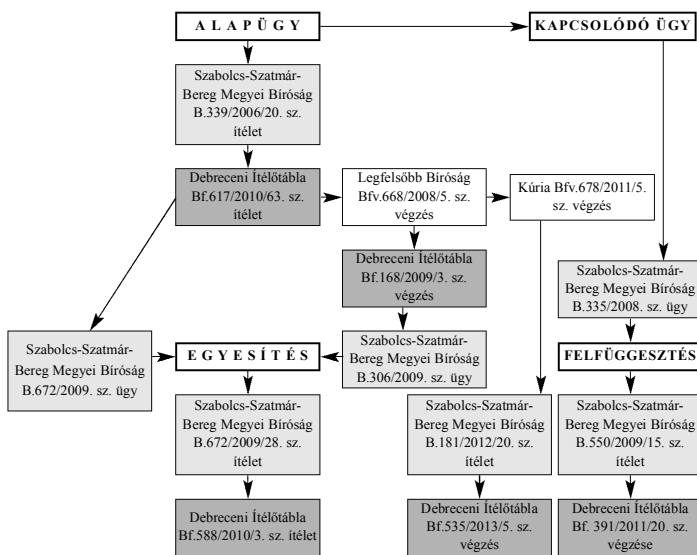
Ügyek szövevénye

Az összesen kilenc terhelt ellen indult és nyolc vádlottal szemben lefolytatott büntetőeljárás hat ügyként jelent meg a bírósági statisztikában, befejezésük eredményeként 319 oldalnyi tárgyalási jegyzőkönyv keletkezett és 232 oldal elsőfokú ítélet született. Ezek a szolid paraméterek természetesen még senkit nem hozhatnak izgalomba, hiszen önmagukban véve semmi esetre sem kirívó adatok. Manapság talán még az sem igazán borzolja a kedélyeket, ha mindehhez hozzávesszük azt a tény is, hogy az első ítélet meghozatalától (2006. október 9.) az utolsó jogerőre emelkedéséig (2013. október 7.) majdnem napra pontosan hét esztendő telt el, miután ilyen pertartamok más ügyekben is előfordulnak napjainkban. Ha azonban mindehhez még azt is hozzátesszük, hogy az ügyben keletkezett legelső elsőfokú ítéletet hét tárgyalási napot jelentő három hétig tartó tárgyalássorozat után hozta meg a megyei bíróság – aminek eredményeként különösen nagy kárt okozó, folytatólagosan, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett csalás büntettének kísérlete, folytatólagosan elköve-

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

tezt magánokirat-hamisítás vétsége, folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette, valamint 177 rendbeli hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt összesen huszonnyolc évi börtön és hárommillió forint pénzmellékbüntetés kiszabására, valamint tizenhárommillió-négyszáz-ezer forintban meghatározott vagyonelkobzás elrendelésére került sor az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal polgári jogi igényének egyéb törvényes útra utasítása mellett az összesen hatvannégy oldalnyi ítélettel –, akkor már más megvilágításba kerülhet a hétéves pertartam megítélése is. (Ez ugyanis annyit tesz, hogy az első ítélet meghozatalakor született gyermek az utolsó másodfokú ítéletet akár el is olvashatta volna.) Ehhez persze nem árt látnunk magát a pert folyamatot, amit az *1. számú ábra* szemléltet.

1. számú ábra
Az ügyek összefüggései

Az ügy lényege

Az első ránézésre szövevényesnek látszó ügyek lényege valójában banálisan egyszerű történet. *N. S.* elsőrendű vádlott tényleges kereskedelmi tevékenység nélkül szeretett volna jövedelemhez jutni, e törekvésének megvalósítását megkönnyítette, hogy egyrészt a hatályos Áfatv. szerint a felszámítandó adó mértéke az adó alapjának nulla százaléka volt termékexport esetén, erre tekintettel az exportőr az exportszállításai után az előzetesen levont forgalmi adót levonhatta az adókötelezettségéből¹; másrészt a Vámvrh. lehetővé tette az exportálni kívánt áru előzetes vámvizsgálatát, ettől számítva harminc napon belül lehetett kérni az exportáru kiléptetését². Az ebből fakadó lehetőség kihasználásához a hárommillió forint törzstőkével a feleségével közösen 2003 júniusában alapított *N. Kft.* ügyvezetőjeként működő *N. S.* a következő hónapban egymillió-háromszázezer forintért vásárolt egy zárt rakterű kisteherautót, szeptember 30-án pedig havi hétezer forintért kibérelt egy húsz négyzetméter alapterületű pinchelyiséget Budapesten, valamint meg nem állapítható mennyiségű férfiföltönyt és -zakót is beszerzett, amelyeket a bérelt pincében tárolt, továbbá megállapodott *Sz. A.* terhelttel abban, hogy a részvételével működő gazdasági társaságok fiktív készpénzfizetési számlákat fognak kiállítani férfiföltönyök és -zakók értékesítéséről.

Másrészt *N. S.* összeköttetésbe került a korábban pénzügyőrként dolgozó *F. M.* másodrendű vádlottal is, és megállapodtak abban, hogy kapcsolatot kell keresniük a z.-i vámhivatalnál dolgozó pénzügyőrrel, mivel az Áfatv. szerint az a termékértékesítés minősült termékexportnak, amelynek közvetlen következményeként a terméket a vámhatóság – végleges rendeltetéssel – külföldre kiléptette, s a nem sokkal korábbi alapítására tekintettel az *N. Kft.* adóhatóság általi ellenőrzésére is számítani lehetett. A vámhivatali vonal kiépítésére vállalkozó *F. M.* felvette a kapcsolatot *Sz. R.* ny.-i pénzügyőrrel, és a segítséget kérte, mert az egyik ismerőse „áfázni szeretne”. A kapcsolat kiépítésére vállalkozó *Sz. R.* pedig megkereste a z.-i vámhivatal állományában szolgálatot teljesítő *Sz. J.* harmadrendű vádlottat, aki a vámérték három százalékaért vállalkozott a fiktív kiléptetések lebonyolítására.

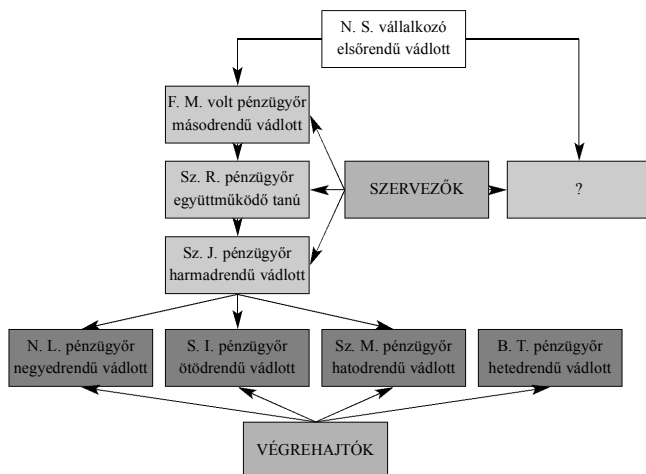
Ezt követően *Sz. R.* révén *Sz. J.* rendszeresen tájékoztatta *F. M.*-et a fiktív kiléptetések regisztrációjának lehetséges időpontjáról. *N. S.* ennek megfelelően a rendelkezésére álló konfekciótermék prezentálásával rendszeresen

¹ 1992. évi LXXIV. törvény 29. § a) pont; 48. § (1) bekezdés.
² 45/1996. (III. 25.) kormányrendelet 145. § (2) bekezdés; 151. §

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

elvégeztette az előzetes (adminisztratív) vámvizsgálatot, majd az egységes vámáru-nyilatkozatokat a megállapodás szerinti tarifának megfelelő összeggel együtt, F. M. és Sz. R. közreműködésével, eljuttatta Sz. J.-nek, aki később N. L. negyed-, S. I. ötöd- és Sz. M. hatodrendű pénzügyőr vádlottakat is bevonta a folyamatba. Rajtuk kívül B. T. hetedrendű vádlott is végzett még fiktív kiléptetéseket, de Sz. J. közreműködése nélkül, és az N. S. vagy F. M. vádlottakkal való kapcsolatának körülményeit nem lehetett tisztázni. (Sz. J. jelezte is Sz. R.-nek, hogy olyan „kis hülyegyerek” is végzett fiktív vámregisztrációt, aki nem tartozik az ő érdekkörébe.) A vádlottak közötti kapcsolatrendszert a 2. számú ábra szemlélteti.

2. számú ábra
A vádlottak közötti személyi összefüggések

A láthatóan konspiráltnan működő szervezet tevékenységének következtében a vádlottak a 2003. augusztus 13-tól 2004. április 24. napjáig terjedő időszakban az 1. számú táblázatban rögzített fiktív kiléptetéseket végezték.

Ez tette lehetővé N. S. számára, hogy fiktív készpénzfizetési számlák alapján nem csekély összegű általános forgalmi adót tudjon „visszaigényelni” az állami költségvetésből, nem is teljesen eredménytelenül, ezt mutatja a 2. számú táblázat.

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

1. számú táblázat
A fiktív kiléptetések összegzése

Vádlott	Meghamisított egységes vámáru-nyilatkozat (db)	Vámérték (Ft)	Öltöny/zakó (db)
Sz. J. harmadrendű	73	152 168 700	7 450
N. L. negyedrendű	32	64 836 250	3 270
S. I. ötödrendű	44	92 512 925	4 190
Sz. M. hatodrendű	24	48 612 500	2 440
B. T. hetedrendű	4	8 098 400	400
Összesen	177	366 228 775	17 750

2. számú táblázat
Az általános forgalmi adó visszaigénylésének alakulása

Áfabevallási időszak	Export értékesítéshez kapcsolódóan bevallott adóalap (E Ft)	Visszaigényelt áfa (E Ft)	Kiutalt áfa (E Ft)
2003. augusztus	51 058	9 926	9 926
2003. szeptember	44 572	9 932	9 932
2003. október	35 336	9 958	9 958
2003. november	28 369	9 932	9 932
2003. december	52 626	9 950	9 862
2004. január	44 512	9 937	-
2004. február	44 563	9 934	-
2004. március	36 474	9 929	-
2004. április	28 362	5 973	-
Összesen	365 872	85 471	49 610

A lebukás oka

A Belügyminisztérium Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat a bíróság által engedélyezett titkos információgyűjtés keretében már 2003 novemberétől lehallgatta Sz. R. és később Sz. J. telefonbeszélgetéseit is, ezek tartalma konspirált szövegük ellenére is elég egyértelműen igazolta a terheltek közötti kapcsolat mibenlétét. Ettől függetlenül került sor 2004. április 24-én N. L. pénzügyőr ellenőrzésére a z.-i vámhivatal parancsnokhelyetteseként szolgáló B. A. részéről. Ennek oka pedig az volt, hogy a vámregisztrációs rendszer adatai szerint N. L. korábban több esetben a Tisza nemzetközi gyorsvonat beérkezése előtti időpontokban rögzített kiléptetéseket Ukrajnába. N. L. 2004. április 24-én 21 óra 23 és 21 óra 28 perc közötti időben rögzítette a vámregisztrációs rendszerben, hogy a négy egységes vámáru-nyilatkozaton feltüntetett összesen 350 darab férfióltónyt külföldre szállították. Aznap azonban a

Tisza 22 óra 34 perckor érkezett a z.-i állomásra. Ezek után N. L. pénzügyőr vádlott természetesen meglepődött a váratlan ellenőrzésen, B. A. százados viszont azon a legkevésbé sem, hogy a vonat ellenőrzésekor a 350 darab öltöny nem került elő, miután a lebukásról Sz. R.-t utólag tájékoztató Sz. J. vádlott közlése szerint „ráadásul öltöny meg nem is lehetett”.

N. L. tettenérése és a telefonlehallgatások ellenére is nehezen állhatott volna össze a bünszöveget működésének viszonylag valós képe, ha Sz. R. pénzügyőr nem működött volna együtt a nyomozó hatósággal. Együtműködése nyomán viszont a kakukktojásnak tekinthető B. T. pénzügyőr képbe kerülésének kivételével a bünszöveget tevékenysége a büntetőjogi felelősségre vonáshoz szükséges mértékben megnyugtatóan feltérképezhető volt, annál is inkább, mert az N. S. által kiállított értékesítési számlákon kivétel nélkül fiktív, illetve a kérdéses időszakban érvényes vízummal nem bíró orosz állampolgárságú személyek (3. számú táblázat) szerepeltek vevőként, s 2004. április 24. után a „termékexport” is megszűnt. Erre tekintettel a bíróság hét vádlottal szemben – mivel az együtműködő gyanúsítottal szemben vádemelésre nem került sor – az előzőek szerinti ítéletet hozta.³

Fiasók sorozata

Az első ítélet ötven oldal volt, amelyhez 533 tételt feldolgozó 14 oldalnyi táblázat tartozott. A másodfokú bíróság a jogi minősítések pontosítása és a hetedrendű vádlott büntetésének enyhítése mellett lényegében helyben hagyta, míg Sz. J. vádlottal szemben hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet, és új eljárás lefolytatását rendelte el. Ennek indokaként a másodfokú bíróság a következőkre hivatkozott: „Sz. J. III. r. vádlott részletes, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő védekezést adott elő, amelyben a felelősségét is részben elismerte. Az első fokú bíróság Sz. J. III. r. vádlott ezen védekezését a mérlegelési körébe nem vonta, annak értékeléséről számot sem adhatott, mely hiányosság az ítéletet az ő vonatkozásában felülbírálatra alkalmatlanná tette.”⁴ A hatályon kívül helyezés a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 373. § (1) bekezdésének III/a) pontján alapult. Sz. J. valójában az eljárás során mindvégig megtagadta a vallomástételt, a 2006. szeptember 15-én kelt és az elsőfokú tárgyaláson becsatolt írásbeli beadványában azonban valóban érdemi védekezést terjesztett elő. Ennek lényege

³ A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság B.339/2006/20. számú ítélete.

⁴ Debreceni Ítéletábra Bf.617/2006/63. számú ítélet.

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

3. számú táblázat

A számlákon szereplő orosz állampolgárságú személyek

Számlák száma	Vevő neve	Érvényes vízuma	Számlák száma	Vevő neve	Érvényes vízuma
7	S. Y.	nem volt	5	V. S.	nem volt
3	P. V.	nem volt	6	U. Y.	nem volt
4	M. A.	nem volt	6	C. T.	nem volt
1	Y. V.	nem volt	5	K. M.	nem volt
7	P. S.	nem volt	6	H. V.	nem volt
1	K. I.	nem volt	6	R. V.	2004. I. 1. után
1	S. S.	nem volt	6	D. E.	nem volt
1	B. S.	nem volt	5	P. O.	2003. XI. 20. után volt
7	P. A.	nem volt	5	H. R.	nem volt
4	B. M.	2004. I. 1. után volt	5	M. V.	nem volt
4	M. A.	2004. I. 1. után volt	5	B. V.	2004. I. 1. után volt
7	H. M.	nem volt	4	S. M.	nem volt
7	K. V.	nem volt	5	S. P.	2004. III. 9. után volt
7	P. V.	2003. XI. 11-től volt	1	G. Y.	nem volt
8	K. M.	2004. I. 1. után volt	2	L. V.	nem volt
6	B. I.	nem volt	2	F. M.	nem volt
7	S. A.	nem volt	1	B. V.	nem volt
6	T. V.	nem volt	2	K. V.	2004. I. 1. után volt
6	K. I.	nem volt			

szert Sz. R. egy ruházati kereskedelemmel foglalkozó ismerős cég érdekében előbb a kiléptetés intézésének gyakorlatáról érdeklődött, majd később a segítségét kérte a kiszállítások zökkenőmentes lebonyolításához, amely kérésének eleget téve végzett kiléptetéseket a szóban forgó cégnek, ilyenkor az árut szűrőpróbaszerűen ellenőrizte, tehát semmilyen szabálytalanságot nem követett el, és anyagi ellenszolgáltatásban sem részesült a „segítségért”. Később Sz. R. az egységes vámáru-nyilatkozatok visszaküldésének elmaradása miatt kereste meg telefonon, majd 2004 márciusában személyesen is. Ekkor afelől érdeklődött nála, hogy a vámvizsgálat után, még a vonat indulása előtt el lehet-e rejteni az árut az ukrán vámszervek elől. Ezzel összefüggésben Sz. R. felajánlotta, hogy ha ebben közreműködik, akkor alkalmanként ötvenezer forintot kap. Az ajánlatát elfogadta. Ettől kezdve ennek megfelelően folytak a kiszállítások. Ugyanezen okból ajánlotta N. L. vádlottat is, akivel ezt meg is beszélte. N. L. április 25-én elmesélte neki az éjszaka történt ellenőrzést, amiből semmit nem értett, mert amikor ő végezte a kiléptetést, a cégnek mindig volt áruja a vonaton. Végezetül Sz. J. rögzítette, hogy a regisztrációk alkalmával soha nem volt tudomása az áruexport színleltségére vagy a vámok-

mányok valótlán tartalmára vonatkozó körülményekről, így sem vagyon elleni bűncselekményt, sem hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítást nem valósított meg.⁵

Ez volt tehát az a felelősséget részben elismerő védekezés, amelynek az elmulasztott mérlegelése miatt a másodfokú bíróság Sz. J. esetében az elsőfokú ítéletet érdemi felülbírálatra alkalmatlannak találta.

Ehhez vegyük hozzá a következőket: „*A terhelt szabadon dönthet arról, hogy a vallomását saját kezűleg, vagy más módon (pl. valakinek lediktálva) leírja (önvallomás), és azt a hatóságnak átadja. Erre az a terhelt sem kötelezhető, aki vallomást tesz. Az önvallomás készítésére a vallomást tevő terhelt felkérését a törvény nem tiltja, ám ügyelni kell arra, hogy a felkérés ne legyen kényszerítő jellegű, ennek még a látszata is elkerülendő, s az önvallomás tételéért előny sem helyezhető kilátásba. Az önvallomásnak – mert a terhelt saját belátásának megfelelően, saját akaratából és elsősorban saját stílusa szerint készíti el – kiemelkedő jelentősége lehet a terhelt szóbeli vallomása mellett. Eljárásjogi szempontból az önvallomás az okiratra vonatkozó rendelkezések szerint használható fel bizonyítási eszközként. Ennek érdekében az önvallomást az iratokhoz kell csatolni.*”⁶ Az elsőfokú bíróság tehát egy olyan, két és fél oldal terjedelmű okirat külön értékelését mulasztotta el, amelynek az állításait a többi terhelttel szemben másodfokon jogerőre emelkedett ítélet indokolása egyébként tényszerűen és szükségképpen cáfolta, illetve amelynek figyelembevételére („mérlegelési körbe vonására”) a másodfokú bíróságnak is törvényes lehetősége lett volna, ezzel a legkényesebb processuális igények maximális szem előtt tartása mellett is elkerülhető lett volna az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényszerű következményeként ugyanis a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú ítéletet helyezte hatályon kívül Sz. M. hatodrendű terhelttel szemben az általa kezdeményezett felülvizsgálati eljárás eredményeként, miután a büntetőjogi felelősségének megállapítása szükségszerűen megalapozatlanná vált az elsőfokú ítélet Sz. J. terheltre vonatkozó hatályon kívül helyezése következtében⁷. Ennek folyamánaként pedig a másodfokú bíróság Sz. M. terhelttel szemben is hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet.⁸ Ez után a megyei bíróság az Sz. J. és Sz.

⁵ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság B.339/2006/20. Vá.III. számú beadvány.

⁶ Belegi József – Berkes György (szerk.): Büntetőeljárás jog. Kommentár a gyakorlat számára. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2012, 12. pótlás 433. oldal.

⁷ A Legfelsőbb Bíróság Bfv. 668/2008/5. számú végzése.

⁸ A Debreceni Ítéltábla Bf.168/2009/3. számú végzése.

M. ellen újra indult ügyeket értelemszerűen egyesítette, majd mindkét vádlott bűnösségét megállapította a terhükre rótt bűncselekményekben⁹, ezt az ítéletét a másodfokú bíróság mindössze annyiban változtatta meg, hogy mellőzte a pénzügyőri foglalkozástól való eltiltásukat.¹⁰

A fiaskók sora azonban folytatódott, mivel a Kúria az eredeti első- és másodfokú ítéleteknek a B. T. hetedrendű terheltre vonatkozó részét is hatályon kívül helyezte az ügyben meghozott újabb felülvizsgálati határozatával¹¹, amit a legfőbb bírói fórumtól ezúttal sem lehet rossz néven venni, miután a másodfokú bíróság mellőzte az elsőfokú ítélet indokolásának azon megállapítását, amely megalapozta a felülvizsgálati indítványt benyújtó terhelt felelősségre vonását. Ennek következtében B. T. vádlott ellen a törvényszéken újabb eljárás indult, amelynek nyomán az elsőfokú bíróság ismét bűnösnek mondta ki a terhére rótt bűncselekményekben¹², ezt az ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta.¹³

Hattyúdál

Az eljárás krónikája azonban ezzel a némileg megnyugtató végkifejlettel jelen esetben nem zárható le, hiszen az ügy elvarratlan szálát jelentette az általános forgalmi adó visszaigényléséhez felhasznált beszerzési számlák kiállítására vonatkozó büntetőjogi felelősségre vonás kérdése, miután Sz. A. ellen eredetileg nem került sor vádemelésre, aminek oka csak a legelső elsőfokú ítélet meghozatala után derülhetett ki. Az ügyben nyomozást folytató Ügyészségi Nyomozó Hivatal ugyanis a 2005. október 25-én kelt határozatával az Sz. J. és társai ellen indult ügytől elkülönítette a csalás büntette miatti büntetőügyet, és elrendelte a vonatkozó iratoknak a bűnjelekkel együtt a Nemzeti Nyomozó Iroda Pénzügyi Nyomozó Főosztály Közép-magyarországi régióhoz történő megküldését.¹⁴ Itt az iratokat és a bűnjeleket 2005. november 4-én iktatószám nélkül bevételezték a bűnjelnyilvántartó könyvbe. Ez után 2007. január 16-ig semmilyen intézkedés nem történt, amikor a kartondobozban lévő iratokat átadták a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságának (VPOP), ez

9 A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság B.672/2009/28. számú ítélete.

10 A Debreceni Ítéltábla Bf.588/2010/3. számú ítélete.

11 A Kúria Bfv. 678/2011/5. számú végzése.

12 A Nyíregyházi Törvényszék B.181/2012/20. számú ítélete.

13 A Debreceni Ítéltábla Bf.535/2013/5. számú végzése.

14 A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Ügyészségi Nyomozó Hivatal Ny.123/2004. számú határozata.

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

azonban csak 2007 nyarán hozott előrelépést az ügyben, amikor a VPOP Közép-magyarországi Regionális Hivatalának bűnjelkezelője a bűnjelkamrában rovacnsot tartott. Ennek nyomán előkerültek a 2006. január 3-ig meghosszabbított nyomozás iratai.¹⁵ Ez után került sor a nyomozás befejezésére, majd az Sz. A. elleni vádemelésre. Az ennek alapján indult eljárás nyomán a megyei bíróság a 2011. január 24-én meghozott ítéletével Sz. A. vádlottat bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett csalás büntettének kísérlete miatt négyévi börtönre és ötévi közügyektől eltiltásra ítélte.¹⁶ A másodfokú bíróság viszont az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a vádlottat felmentette, lényegét tekintve a következő indokolással. „Az értékesítési láncolatban lévők [...] valamennyien valós gazdasági eseményekről vallottak, N... S... cselekvése törvénybe ütköző volt, melyet jogerős ítélet is megállapított, azonban az nem nyert kétséget kizáró bizonyítást, hogy Dr. Sz... A... vádlott erről bármilyen tudomással bírt volna, még kevésbé az, hogy a N... S... által elkövetett bűncselekményekhez előzetes megbeszélést követően segítséget nyújtott volna.”¹⁷ Ebből akár az a következtetés is levonható lenne, hogy mégiscsak létezett az a 17 500 öltöny/zakó, amelyeknek a nem létezése miatt hét embert a bíróság összesen huszonnyolc év börtönre ítél, amelynek a tartama alig csökkent az évek során meghozott jogerős ítéletek tükrében. Az ügy (ügyek) krónikájának közreadását azonban természetesen nem a jogerős bírósági ítéletek jogirodalmi bírálatának szándéka motiválja, hanem pusztán annak megvilágítása, mivel járhat az, ha a paragrafusok dzsungelében nem látjuk a fától az erdőt, vagyis a hatályon kívül helyezést a jog absztrakciója folytán lehetővé tevő formális szemléletet felülíró valóságot, amelynek a leképezése a nehezen definiálható jog alkalmazásának a lényege, illetve kellene hogy legyen minden jogalkalmazó számára. Esetünkben ugyanis az ügyben legelőször eljáró elsőfokú bíróság – pusztán a rendelkezésére álló iratok alapján – a 3. számú ábrán szemléltetett összefüggéseket állapította meg.

Zárszó gyanánt

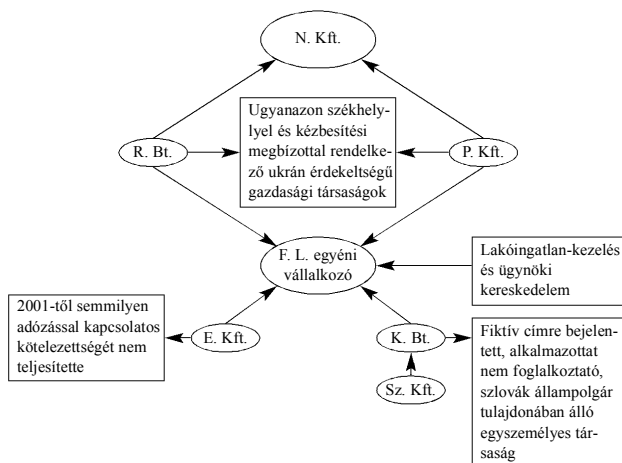
Manapság politikusok részéről is gyakran éri az igazságszolgáltatást az öncélú jogászkodás vádjá, amelynek megalapozottságát az általam dióhéjban vá-

¹⁵ A Nemzeti Nyomozó Iroda Koordinációs Főosztály Elemző-Értékelő Osztályának 2007. szeptember 6-án kelt jelentése.

¹⁶ A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság B.550/2009/15. számú ítélete.

¹⁷ Debreceni Ítéletábra Bf.391/2011/20. számú ítélet, 3. o.

3. számú ábra
A készpénzfizetési számlák útvesztője

zolt ügy fejleményeinek tükrében nehezen lehetne megcáfolni. Ugyanakkor a magyar igazságszolgáltatás egyik állatorvosi lovának is tekinthető történet a jogalkotás – vagyis a politikusok – felelősségére is ráirányítja a figyelmet, miután „*talán nem minden alap nélkül vethető fel, hogy mennyiben állja ki a gyakorlat próbáját egy olyan törvényi rendelkezés, amely oly mértékben tág teret biztosít a másodfokú bíróság számára az elsőfokú ítélet indokolásának megítélését illetően, hogy ezáltal (még ha adott esetben részlegesen is) akár olyan ítélet hatályon kívül helyezésére is sor kerülhet, amelynek a szakmai megalapozottsága a saját határozatának tükrében sem tehető kétséges*”¹⁸.

¹⁸ Fázsi László: Megjegyzések az indokolási kötelezettség megsértésének következményeit érintő törvényt módosításhoz. Bűnügyi Szemle, 2009/2., 78. o.